

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

RYB.fmk.092.12.2022

Warszawa, \$data podpisu r.

**Pan
Tomasz Matyszcza**

Dyrektor
Śląskiego Oddziału Regionalnego
Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Sobieskiego 7
42-200 Częstochowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE NR 5

Na podstawie art. 26 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o *wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego*¹, zwanej dalej „ustawą z dnia 10 lipca 2015 r.”, w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o *kontroli w administracji rządowej*², Ministerstwo przeprowadziło kontrolę w Śląskim Oddziale Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą przy ul. Jana III Sobieskiego 7 w Częstochowie, zwanym dalej „Oddziałem”.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie prawidłowego wykonywania przez Instytucję Pośredniczącą powierzonych jej zadań Instytucji Zarządzającej, z przepisami prawa i Programem Operacyjnym „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020, zwanym dalej „PO RYBY 2014-2020”, w ramach działań 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę, 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe, 2.6 Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenie sieci kontaktów oraz 2.8 Środki dotyczące zdrowia publicznego.

Okres objęty kontrolą: od 2017 r. do 30.09.2021 r.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 2140.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

Zakres niniejszej kontroli systemowej był zgodny z założeniami Roczego Planu Kontroli PO RYBY 2014-2020 Instytucji Zarządzającej na okres od 1.07.2021 do 30.06.2022 r., zatwierdzonego 14.06.2021 r.

Wdrażanie pomocy odbywało się na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. oraz:

- 1) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2017 r. *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej oraz wysokości stawek tej pomocy na realizację działań w ramach Priorytetu 2 – Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze”³, zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym dla Priorytetu 2”,*
- 2) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 grudnia 2016 r. *w sprawie zakresu i rodzaju sprawozdań oraz trybu i terminów ich przekazywania w ramach realizacji Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”, zwanego dalej „rozporządzeniem dot. sprawozdawczości”⁴,*
- 3) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2018 r. *w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego⁵,*
- 4) rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 kwietnia 2017 r. *w sprawie trybu, zakresu, terminów i szczegółowego sposobu rozliczania wydatków poniesionych w ramach realizowanych operacji Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”⁶,*
- 5) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006⁷,*
- 6) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. *w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia*

³ Dz. U. poz. 515, z 2018 r. poz. 1146 oraz z 2020 r. poz. 1561.

⁴ Dz. U. poz. 2076.

⁵ Dz. U. poz. 458.

⁶ Dz. U. poz. 754.

⁷ Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320, z późn. zm.

Rady (WE)nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011⁸,

- 7) porozumienia nr 01/MG MiŻŚ/ARiMR zawartego w dniu 9 grudnia 2016 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, stanowiącym Instytucję Zarządzającą, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, stanowiącą Instytucję Pośredniczącą (wraz z późniejszymi aneksami).

Kierownikiem podmiotu kontrolowanego w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych był Pan Tomasz Matyszczak, pełniący funkcję Dyrektora Śląskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie.

Kontrola została przeprowadzona w dniach 29 listopada – 3 grudnia 2021 r. przez [REDAKTOWANO] – głównego specjalistę w Departamencie Rybołówstwa, [REDAKTOWANO] – głównego specjalistę w Departamencie Rybołówstwa oraz [REDAKTOWANO] – głównego specjalistę w Departamencie Kontroli i Audytu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli odpowiednio nr 5a/PO Ryby 2021/2022, 5b/PO Ryby 2021/2022 oraz nr 36/2021 podpisanych 5.11.2021 r. z upoważnienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez Pana Grzegorza Mrocza Dyrektora Generalnego Ministerstwa.

I. Ocena skontrolowanej działalności

1. Skontrolowaną działalność Oddziału w zakresie wykonywania przez Instytucję Pośredniczącą powierzonych jej przez Instytucję Zarządzającą zadań związanych z procesem obsługi operacji realizowanych w ramach działań 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę, 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe, 2.6 Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenie sieci kontaktów oraz działania 2.8 Środki dotyczące zdrowia publicznego PO RYBY 2014-2020, z uwzględnieniem przyjętych kryteriów legalności i rzetelności, ocenia się pozytywnie z uchybieniami.
2. Pozytywnie oceniono działalność Oddziału w zakresie:
 - 1) rozpatrywania spraw w przypadku odmowy przyznania pomocy / pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia,
 - 2) przyjmowania i weryfikowania wniosków o płatność,
 - 3) dokonywania kontroli beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych,
 - 4) przeprowadzania kontroli na miejscu realizacji operacji,
 - 5) weryfikowania zamówień udzielanych przez beneficjentów,
 - 6) posiadania upoważnień przez osoby składające podpisy na dokumentach.

3. W skontrolowanych operacjach stwierdzono następujące uchybienia w obszarach:

⁸ Dz. Urz. UE L 149 z 20.05.2014 r., str. 1.

- 1) przyjmowania i weryfikowania pod względem formalnym i merytorycznym wniosków o dofinansowanie:
 - podpisanie przez pracownika Oddziału deklaracji bezstronności z datą późniejszą niż uwidocznioną w karcie weryfikacji wniosku o dofinansowanie (1 operacja z 12 skontrolowanych),
- 2) zawierania umów/aneksów do umów o dofinansowanie realizacji operacji:
 - błędne określenie w umowie o dofinansowanie terminu zakończenia I etapu operacji (1 operacja z 9 skontrolowanych w ramach których zawarto umowy o dofinansowanie),
 - błędne wskazanie roku zawarcia aneksu (1 operacja z 2 operacji, w ramach których zawarto aneksy),
 - przekroczenie terminu rozpatrzenia wniosku o zmianę warunków umowy o dofinansowanie (1 operacja z 2 operacji, w ramach których zawarto aneksy),
- 3) przyjmowania oraz weryfikowania sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji operacji:
 - podpisanie deklaracji bezstronności przez osoby uczestniczące w czynnościach weryfikacji sprawozdania rocznego bez odnotowania daty złożenia oświadczenia (1 operacja),
- 4) wprowadzanie danych do systemu LIDER:
 - opóźnienia przy rejestracji wniosku o dofinansowanie (3 operacje z 12 skontrolowanych),
 - opóźnienia przy rejestracji wniosku o płatność (operacje 2 z 2 skontrolowanych, w ramach których składano wnioski o płatność),

Stwierdzone powyżej uchybienia, przedstawione szczegółowo w dalszej części niniejszego dokumentu, nie spowodowały skutków finansowych dla operacji objętych kontrolą.

II. Ustalenia kontroli

1. Informacje ogólne

1.1. Stan realizacji PO RYBY 2014-2020 przez Oddział w okresie od 2017 r. do 30.09.2021 r. przedstawiał się następująco:

- 1) złożono 288 wniosków o dofinansowanie, w tym 3 - w ramach działania 2.1 oraz 56 - w ramach działania 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę, 135 w ramach działania 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe, 1 - w ramach działania 2.6 Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenie sieci kontaktów, 93 - w ramach działania 2.8 Środki dotyczące zdrowia publicznego PO RYBY 2014-2020, z uwzględnieniem przyjętych kryteriów legalności i rzetelności,
- 2) podpisano 235 umów o dofinansowanie,
- 3) rozliczono 5 wniosków o płatność, w tym 2 wnioski o płatność pośrednią i 3 wnioski o płatność

kończącą,

- 4) wystawiono i zrealizowano 316 zleceń płatności na łączną kwotę 24.198.866,00 zł,
- 5) w przypadku 34 wniosków odmówiono przyznania pomocy finansowej, pozostawiono wniosek bez rozpatrzenia lub wnioskodawcy zrezygnowali z realizacji operacji.

1.2. Kontrolą objęto operacje w ramach działania 2.3 Inwestycje produkcyjne w akwakulturę, 2.5 Akwakultura świadcząca usługi środowiskowe, 2.6 Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenie sieci kontaktów oraz działania 2.8 Środki dotyczące zdrowia publicznego, tj. 9 operacji, które podlegały ocenie przez Oddział oraz 3 operacje, w ramach których wnioskodawcom nie została przyznana pomoc finansowa – zgodnie z poniższym wykazem:

Lp.	Znak sprawy	Status sprawy
1.	OR12-6521.3.1-OR1200011/17	rozliczona
2.	OR12-6521.5-OR1200093/18	rozliczona
3.	OR12-6521.5-OR1200095/18	rozliczona
4.	OR12-6521.5-OR1200002/18	rozliczona
5.	OR12-6521.5-OR1200001/20	rozliczona
6.	OR12-6521.6-OR1200001/17	rozliczona
7.	OR12-6521.8-OR1200092/20	rozliczona/zakończona
8.	OR12-6521.8-OR1200042/20	rozliczona/zakończona
9.	OR12-6521.8-OR1200002/20	rozliczona/zakończona
10.	OR12-6521.3.3-OR1200005/17	odmowa przyznania pomocy
11.	OR12-6521.3.1-OR1200002/21	odmowa przyznania pomocy
12.	OR12-6521.8-OR1200083/20	wniosek pozostawiony bez rozpatrzenia

1.3. Opis procesu obsługi operacji w zakresie objętym kontrolą został zawarty w szczególności w niżej wymienionych książkach procedur:

- 1) KP-611-563-ARiMR – Obsługa wniosków o dofinansowanie w ramach Priorytetu 2 – Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybnactwo i Morze”,
- 2) KP-611-608-ARiMR – Obsługa wniosków o płatność w ramach Priorytetu 2 Wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej, i opartej na wiedzy, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybnactwo i Morze”,
- 3) KP-611-605-ARiMR – Weryfikacji konkurencyjnego wyboru wykonawców w ramach Priorytetów: 1,2,3,5 i 6 objętych Programem Operacyjnym „Rybnactwo i Morze”,
- 4) KP-611-480-AriMR – Procedura zmiany umowy o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze”,

- 5) KP-611-170-ARiMR – Monitorowanie terminowości składania rocznych sprawozdań z realizacji operacji w ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”,
- 6) KP-611-347-ARiMR Przeprowadzanie czynności kontrolnych w ramach działań Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”,
- 7) KP-611-330-ARiMR – Przechowywanie, udostępnianie i zwrot dokumentów prawnego zabezpieczenia umów o dofinansowanie i zaliczek w ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”,
- 8) KP-611-306-ARiMR – Procedury prognozowania i dokonywania płatności ze środków współfinansowania krajowego w ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze 2014-2020”.

2. Przyjmowanie oraz weryfikowanie pod względem formalnym i merytorycznym wniosków o dofinansowanie

- 2.1. W przedmiotowym obszarze stwierdzono, że wszystkie wnioski o dofinansowanie objęte kontrolą zostały złożone do kontrolowanego Oddziału Agencji w terminach wskazanych w ogłoszeniach o naborach, zamieszczonych m.in. na stronie internetowej administrowanej przez Agencję.
- 2.2. Ocena formalno-merytoryczna wszystkich 12 skontrolowanych wniosków o dofinansowanie odbyła się w oparciu o obowiązujące książki procedur. W toku oceny 7 z 12 wniosków o dofinansowanie⁹ wzywano wnioskodawcę do złożenia dodatkowych wyjaśnień lub uzupełnień, zgodnie z obowiązującymi książkami procedur oraz zapisami rozporządzenia wykonawczego dla Priorytetu 2. Z 12 wniosków o przyznanie pomocy objętych kontrolą do przyznania pomocy zakwalifikowano 9 operacji.
- 2.3. W przypadkach 12 skontrolowanych operacji stwierdzono, że wnioski o dofinansowanie zostały rozpatrzone przez Oddział w terminie określonym w art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r., tj.: *„rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie następuje w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie instytucja pośrednicząca, o której mowa w art. 6 ust. 1, zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, określając nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące”*.
- 2.4. Potwierdzono, że pracownicy Oddziału uczestniczący w procesie oceny wniosków o dofinansowanie złożyli deklaracje bezstronności.
- 2.5. W przypadku operacji OR126521.3.1-OR1200011/17 stwierdzono, że w karcie weryfikacji wniosku o dofinansowanie (sekcja B część B 4) osoba zatwierdzająca kartę podpisała się z datą wcześniejszą niż data widniejąca w deklaracji bezstronności tj. data z karty to 7.12.2017 r. tymczasem data z deklaracji bezstronności to 28.12.2017 r.

⁹ OR12-6521.3.1-OR1200011/17, OR12-6521.5-OR1200093/18, OR12-6521.5-OR1200095/18, OR12-6521.5-OR1200002/18, OR12-6521.6-OR1200001/17, OR12-6521.8-OR1200092/20, OR12-6521.3.3-OR1200005/17,

W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze przyjmowania oraz weryfikacji pod względem formalnym i merytorycznym wniosków o dofinansowanie ocenia się pozytywnie z uchybieniem w zakresie sporządzania deklaracji bezstronności w procesie rozpatrywania wniosków o dofinansowanie.

3. Rozpatrywanie spraw w przypadku odmowy przyznania pomocy / pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia

W toku kontroli potwierdzono, że Oddział, zgodnie z przepisami krajowymi oraz unijnymi, odmówił przyznania pomocy na etapie oceny wniosków o dofinansowanie dla 2 operacji, pozostawił 1 wniosek bez rozpatrzenia, o czym odpowiednio poinformował wnioskodawców. Odmowy przyznania pomocy nastąpiły w wyniku wystąpienia przesłanek uzasadniających nieprzyznanie pomocy¹⁰. Wniosek o dofinansowanie nr OR12-6521.8-OR1200083/20 pozostawiony został bez rozpatrzenia w związku z brakiem wskazania kwoty wnioskowanej pomocy¹¹.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Oddziału związaną z odmową przyznania pomocy / pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia ocenia się pozytywnie.

4. Zawieranie umów/aneksów do umów o dofinansowanie realizacji operacji

4.1. W toku kontroli stwierdzono, że umowy o dofinansowanie zostały zawarte w przypadku wszystkich 9 pozytywnie ocenionych przez Oddział wniosków o dofinansowanie.

4.2. Potwierdzono, że umowy o dofinansowanie:

- 1) były przygotowane na wzorach obowiązujących w Agencji dla poszczególnych działań i naborów wniosków oraz według obowiązujących procedur,
- 2) posiadały wymagane załączniki,
- 3) zostały właściwie zabezpieczone poprzez złożenie przez beneficjenta weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową (również w przypadku wnioskowania o wypłatę zaliczki),
- 4) zostały podpisane przez osoby upoważnione w Oddziale, na podstawie pełnomocnictw wydanych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

4.3. W przypadku operacji nr OR12-6521.3.1-OR1200011/17 stwierdzono, że błędnie określono w umowie o dofinansowanie z dnia 20.02.2018 r. termin zakończenia I etapu operacji. W zestawieniu rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie określono termin zakończenia I etapu operacji - marzec 2020 r.

Zgodnie z § 51 ust. 6 rozporządzenia wykonawczego dla Priorytetu 2, w przypadku gdy operacja jest realizowana w etapach, złożenie pierwszego wniosku o płatność pośrednią następuje

¹⁰ Operacje nr OR12-6521.3.3-OR1200005/17 i nr OR12-6521.3.1-OR1200002/21 nie spełniały kryteriów określonych w § 46 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego dla Priorytetu 2.

¹¹ W ramach operacji nr OR12-6521.8-OR1200083/20 wniosek o dofinansowanie nie zawierał elementów określonych w § 40 ust. 1 pkt 4 i 5 rozporządzenia wykonawczego dla Priorytetu 2.

w terminie nie później niż 24 m-ce od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie. Tym samym wniosek o płatność powinien być złożony do 20.02.2020 r.

Zgodnie z § 10 ust. 3 umowy o dofinansowanie Beneficjent składa wniosek o płatność pośrednią niezwłocznie po zakończeniu realizacji danego etapu operacji, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jego zakończenia. Z uwagi na błędnie wskazany przez Oddział w umowie o dofinansowanie termin zakończenia 1 etapu realizacji operacji należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie nastąpiło naruszenie przepisów rozporządzenia wykonawczego dla Priorytetu 2 w zakresie złożenia pierwszego wniosku o płatność pośrednią.

4.4. Aneksy do umów o dofinansowanie zawarto w przypadku 2 operacji¹² z 9 objętych kontrolą.

4.5. W przypadku 1 operacji nr OR12-6521.3.1-OR1200011/17 w odniesieniu do poszczególnych aneksów stwierdzono że:

- aneks nr 2 - błędnie wskazano rok zawarcia przedmiotowego aneksu tj. aneks zawiera datę rok 2018 tymczasem notatka służbowa o konieczności wprowadzenia zmian w umowie jest z 24.10.2019 r., a propozycja zawarcia aneksu z 29.10.2019 r.,
- aneks nr 3 - wniosek beneficjenta o zmianę warunków umowy o dofinansowanie został rozpatrzony z przekroczeniem 30 dniowego terminu, o którym mowa w książce procedur KP-611-480-ARiMR¹³.

W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze zawierania umów/aneksów do umów o dofinansowanie realizacji operacji ocenia się pozytywnie z uchybieniami dot.: terminowości rozpatrywania wniosków beneficjentów o zmianę warunków umowy o dofinansowanie, określania w umowie o dofinansowanie terminu zakończenia I etapu operacji.

5. Przyjmowanie oraz weryfikowanie wniosków o płatność

5.1. W przypadku 2 z 9 kontrolowanych operacji, dla których zawarto umowy o dofinansowanie, stwierdzono, że beneficjenci byli zobowiązani do złożenia wniosku o płatność¹⁴.

Wypłata pomocy w przypadku 7 pozostałych operacji¹⁵ objętych kontrolą następowała na podstawie umowy o dofinansowanie, niezwłocznie po zawarciu umowy o dofinansowanie oraz w ciągu 21 dni od zawarcia umowy o dofinansowanie.

5.2. Potwierdzono, że wnioski o płatność zostały złożone na formularzu obowiązującym w Agencji w ramach naboru, w terminie określonym w umowie o dofinansowanie. Ocena pod względem

¹² OR12-6521.6-OR1200001/17 (4 aneksy) oraz OR12-6521.3.1-OR1200011/17 (3 aneksy),

¹³ OR12-6521.3.1-OR1200011/17 aneks nr 3 - 13 dni po terminie.

¹⁴ OR12-6521.6-OR1200001/17, OR12-6521.3.1-OR1200011/17

¹⁵ OR12-6521.5-OR1200095/18, OR12-6521.8-OR1200092/20, OR12-6521.8-OR1200042/20, OR12-6521.5-OR1200002/18, OR12-6521.5-OR1200093/18; OR12-6521.5-OR1200001/20, OR12-6521.8-OR1200002/20,

formalno-merytorycznym wniosków o płatność odbyła się w oparciu o obowiązujące książki procedur, a uczestniczący w procesie oceny złożyli deklaracje bezstronności.

5.3. W przypadku ww. 2 operacji zaszła konieczność wezwania beneficjentów do poprawy i uzupełnienia złożonych wniosków o płatność.

5.4. Ocena formalno-merytoryczna wniosków o płatność zakończyła się wystawieniem zleceń płatności i poinformowaniem beneficjentów o kwocie środków finansowych do wypłaty.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze przyjmowania oraz weryfikowania wniosków o płatność ocenia się pozytywnie.

6. Dokonywanie kontroli beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych/rejestrze naruszeń

6.1. W przypadku 11 skontrolowanych operacji (bez wniosku o dofinansowanie pozostawionego bez rozpatrzenia) potwierdzono, że Oddział, na każdym etapie wymaganym procedurami, przeprowadzał weryfikację wnioskodawców/beneficjentów w zakresie figurowania w rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów współfinansowanych ze środków europejskich. Przedmiotowe kontrole realizowane były poprzez skierowanie stosownych zapytań do ministra finansów, który, zgodnie z art. 210 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁶, prowadzi ww. rejestr.

6.2. Dodatkowo, Agencja dokonywała weryfikacji wnioskodawców/beneficjentów w rejestrze naruszeń, o którym mowa w art. 80 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze dokonywania kontroli wnioskodawców/beneficjentów w rejestrze podmiotów wykluczonych/rejestrze naruszeń ocenia się pozytywnie.

7. Przeprowadzanie kontroli w miejscu realizacji operacji

7.1 Kontrola na miejscu realizacji operacji została przeprowadzona przez Oddział w przypadku 5 operacji¹⁷ na etapie weryfikacji wniosku o dofinansowanie, wniosku o płatność końcową, w trakcie realizacji operacji. Czynności kontrolne były przeprowadzone przez Biuro Kontroli na miejscu Śląskiego OR ARiMR po wcześniejszym zawiadomieniu beneficjenta o kontroli.

¹⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.

¹⁷ OR12-6521.6-OR1200001/17, OR12-6521.5-OR1200095/18, OR12-6521.5-OR1200093/18, OR12-6521.5-OR1200002/18, OR-6521.5-OR1200001/20

7.2. W wyniku przeprowadzonych kontroli na miejscu stwierdzono nieprawidłowości opisane następującymi kodami:

1) Kontrola dot. operacji nr OR12-6521.5-OR1200095/18:

- DRM8, tj. położenie stawu nie odpowiada danym we wniosku, stwierdzono błąd oczywisty,
- DRM13-, tj. zadeklarowana powierzchnia stawu jest mniejsza od powierzchni stwierdzonej,
- DRM13+, tj. zadeklarowana powierzchnia stawu jest większa od powierzchni stwierdzonej,
- DRM50, tj. granice stawu wykraczają poza granice działki/ek referencyjnej/ych zadeklarowanej/ych we wniosku, co w konsekwencji może skutkować redukcją powierzchni stawu,

2) Kontrola dot. operacji nr OR12-6521.5-OR1200002/18:

- DRM13-, tj. zadeklarowana powierzchnia stawu jest mniejsza od powierzchni stwierdzonej,
- DRM13+, tj. zadeklarowana powierzchnia stawu jest większa od powierzchni stwierdzonej,

3) Kontrola dot. operacji nr OR12-6521.5-OR1200093/18:

- DRM8 – położenie ewidencyjne stawu nie odpowiada danym we wniosku,
- DRM13- zadeklarowana powierzchnia stawu jest mniejsza od powierzchni stwierdzonej,
- DRM29 – staw jest położony na nie zadeklarowanej działce referencyjnej,
- DRM49 – do wyliczenia tolerancji pomiaru zastosowano wartość obwodu zewnętrznego,
- DRM50 – granice stawu wykraczają poza granice działek referencyjnych zadeklarowanych we wniosku,

- ustalenia kontroli zostały uwzględnione w dalszym procesie weryfikacji przez komórkę merytoryczną ds. PO RYBY Oddziału.

7.3. W przypadku kontroli operacji nr OR12-6521.5-OR1200093/18 (kontrola w trakcie realizacji operacji), nr OR12-6521.6-OR1200001/17, nr OR12-6521.5-OR1200001/20 nie stwierdzono nieprawidłowości.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze przeprowadzania kontroli na miejscu realizacji operacji ocenia się pozytywnie.

8. Weryfikowanie zamówień publicznych udzielanych przez beneficjentów

8.1. W przypadku wszystkich kontrolowanych 9 operacji, dla których zawarto umowy o dofinansowanie, potwierdzono prawidłowość zakwalifikowania przez Oddział beneficjentów

odnośnie konieczności przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Beneficjenci nie byli zobligowani do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

8.2. W przypadku 2 operacji realizowanych w ramach działania 2.3¹⁸ i działania 2.6¹⁹ potwierdzono wywiązywanie się beneficjentów z obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie i zachowanie konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.

8.3. W przypadku pozostałych 7 operacji realizowanych w ramach działania 2.5 i 2.8²⁰, ze względu na ich charakter, beneficjenci nie byli zobowiązani do stosowania zasad konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze weryfikowania zamówień udzielanych przez beneficjentów ocenia się pozytywnie.

9. Przyjmowanie oraz weryfikowanie sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji operacji

9.1. W § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia dot. sprawozdawczości określono, że beneficjenci są zobowiązani do składania do Instytucji Pośredniczącej sprawozdania końcowego wraz z wnioskiem o płatność końcową oraz sprawozdania rocznego w terminie do 31 stycznia każdego roku w okresie 5 lat po otrzymaniu płatności końcowej.

9.2. W wyniku kontroli potwierdzono, że w przypadku 5 operacji²¹ z 9 poddanych kontroli w ramach których zawarto umowy o dofinansowanie, Beneficjenci złożyli wymagane sprawozdania. Sprawozdania każdorazowo weryfikowane były przez Oddział, w przypadku stwierdzenia konieczności ich uzupełnienia IP wzywała beneficjenta do ich poprawy.

9.3. W przypadku 4 operacji²² beneficjenci w terminie objętym kontrolą nie byli zobligowani do składania sprawozdań.

9.4. W przypadku operacji nr OR12-6521.5-OR1200093/18 stwierdzono:

- w deklaracji bezstronności (D-1/170) sporządzonej ze względu na uczestnictwo w procesie weryfikacji sprawozdania rocznego za 2018 brak jest wskazania daty złożenia oświadczenia przez 1 pracownika Oddziału,
- w deklaracji bezstronności (D-1/170) sporządzonej ze względu na uczestnictwo w procesie weryfikacji sprawozdania rocznego za 2019 brak jest wskazania daty złożenia oświadczenia przez 2 pracowników Oddziału.

¹⁸ OR12-6521.3.1-OR1200011/17

¹⁹ OR12-6521.6-OR1200001/17

²⁰ OR12-6521.5-OR1200093/18, OR12-6521.5-OR1200002/18, OR12-6521.5-OR1200095/18, OR12-6521.5-OR1200001/20, OR12-6521.8-OR1200092/20, OR12-6521.8-OR1200042/20, OR12-6521.8-OR1200002/20

²¹ OR12-6521.5-OR1200095/18, OR12-6521.6-OR1200001/17, OR12-6521.5-OR1200093/18, OR12-6521.5-OR1200002/18, OR12-6521.5-OR1200001/20

²² OR12-6521.8-OR1200092/20, OR12-6521.8-OR1200042/20, OR12-6521.8-OR1200002/20, OR12-6521.3.1-OR1200011/17

Zgodnie z książką procedur KP-611-170-ARiMR przed rozpoczęciem procesu weryfikacji sprawozdania rocznego wniosku o płatność, wszystkie osoby uczestniczące w tym procesie zobowiązane są zapoznać się z deklaracją bezstronności, podpisać ją i załączyć do akt sprawy. Formularz deklaracji bezstronności D-1/170 stanowiący załącznik do ww. książki procedur obliguje osoby składające deklarację do złożenia podpisu, wskazania daty i miejsca oraz pełnionej funkcji w procesie.

W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze przyjmowania oraz weryfikowania sprawozdań okresowych i końcowych z realizacji operacji ocenia się pozytywnie z uchybieniem dot. kompletności wypełniania deklaracji bezstronności.

10. Wprowadzanie danych do systemu LIDER

10.1. Potwierdzono, że dane dotyczące wniosków o dofinansowanie, umów/aneksów do umów o dofinansowanie, wniosków o płatność, przeprowadzonych kontroli na miejscu zostały wprowadzone przez Agencję do aplikacji LIDER, z poniższym zastrzeżeniem.

10.2. Stwierdzono:

- 1) opóźnienia przy rejestracji w aplikacji LIDER wniosku o dofinansowanie lub wniosku o płatność (dot. 4 z 12 skontrolowanych operacji) - zgodnie z zaleceniem ogólnym zawartym w instrukcjach stanowiących załączniki do obowiązujących książek procedur, wniosek o dofinansowanie/płatność należy wprowadzić do aplikacji LIDER bezpośrednio po jego wpłynięciu do Agencji (najpóźniej następnego dnia po jego wpłynięciu)²³.

W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze wprowadzania danych do systemu LIDER ocenia się pozytywnie z uchybieniem w zakresie terminowości rejestracji wniosków.

11. Posiadanie upoważnień przez osoby składające podpisy na dokumentach

W przypadku wszystkich skontrolowanych operacji potwierdzono, że dokumenty, w tym w szczególności umowy o dofinansowanie, wezwania do usunięcia braków formalnych oraz do złożenia wyjaśnień skierowane do wnioskodawców/beneficjentów, były podpisywane przez osoby posiadające stosowne pełnomocnictwa.

Pełnomocnictwa zostały sprawdzone pod kątem prawidłowości i zakresu umocowania, terminu ważności oraz sposobu wykorzystania.

²³ OR12-6521.8-OR1200042/20 (wniosek o dofinansowanie zarejestrowany z opóźnieniem wynoszącym 1 dzień), OR12-6521.8-OR1200083/20 (wniosek o dofinansowanie zarejestrowany z opóźnieniem wynoszącym 1 dzień), OR12-6521.6-OR1200001/17 (wniosek o dofinansowanie zarejestrowany z opóźnieniem wynoszącym 1 dzień, wniosek o płatność zarejestrowany z opóźnieniem wynoszącym 17 dni), OR12-6521.3.1-OR1200011/17 (wniosek o płatność zarejestrowany z opóźnieniem wynoszącym 2 dni).

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. W związku z powyższym działalność Oddziału w obszarze posiadania upoważnień przez osoby składające podpisy na dokumentach ocenia się pozytywnie.

III. Zalecenie pokontrolne

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i uchybienia, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, zalecam Panu Dyrektorowi podjęcie działań zmierzających do:

1. Starannego przygotowywania umów o dofinansowanie, tak aby postanowienia umowy nie kolidowały z przepisami rozporządzenia w sprawie Priorytetu 2 w zakresie złożenia wniosku o płatność pośrednią.
2. Podpisywania deklaracji bezstronności przez osoby weryfikujące przed rozpoczęciem procesów rozpatrywania wniosku o dofinansowanie.
3. Zapewnienia terminowego rozpatrywania wniosków o zmianę postanowień umowy o dofinansowanie, zgodnie z książką procedur KP-611-480-ARiMR.
4. Starannego sporządzania aneksów do umów o dofinansowanie, tak aby dane w nich zawarte odzwierciedlały stan faktyczny.
5. Terminowego rejestrowania wniosków o dofinansowanie/płatność w aplikacji LIDER zgodnie z instrukcjami do kart weryfikacji stanowiącymi załączniki do odpowiednich książek procedur obejmujących obsługę wniosków o dofinansowanie/płatność dla danego Priorytetu Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”. Zgodnie z ww. instrukcjami wniosek powinien być zarejestrowany przez instytucję, do której został złożony, najpóźniej następnego dnia po jego złożeniu.

Proszę Pana Dyrektora o powiadomienie mnie o działaniach podjętych w celu zrealizowania zaleceń lub przyczynach ich niewykonania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Grzegorz Mroczek
dyrektor generalny
/podpisano elektronicznie/